

Lilly

KÄRLEKS BAROMETERN 2015

SVENSKA FOLKET 45+ OM KÄRLEK, LUST OCH SAMLIV

En rapport för journalister från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly.

OM KÄRLEKSBAROMETERN

Det sägs ofta att kärlek och lust är viktigt för välbefinnandet. Men vad tycker egentligen svenska folket? 1,6 miljonerklubben har tillsammans med Eli Lilly låtit undersökningsföretaget Novus genomföra en undersökning för att få kunskap om svenskarnas tankar och erfarenheter kring kärlek, lust, relationer och sexuell hälsa.

Vad är viktiga egenskaper hos en partner? Hur ser man på samliv genom livet? Vilka sexuella besvär är vanliga? Det är sådant som vi har tagit reda på – och här presenteras resultaten.

Novus-undersökningen

Undersökningen har genomförts i Novus Sverigepanel under första kvartalet 2015 och inkluderar 1 126 intervjuer bland den svenska allmänheten.¹ Kvinnor och män i åldern 45-79 år har svarat på frågorna. Resultaten presenteras i den här rapporten och i anslutning till varje fråga och svar ges kommentarer och perspektiv. Materialet är medicinskt faktagranskat.

Kärleksbarometerens upplägg

Rapporten består av tre delar. Del 1 handlar om frågor om *kärlek och attraktion*, del två om *sex och samliv* och del tre presenterar vanliga *sexuella besvär* bland svenska män och kvinnor.

1,6 miljonerklubben

1,6 miljonerklubben är en av landets största kvinnoorganisationer och har cirka 33 000 medlemmar. Namnet kommer av att det fanns 1,6 miljoner kvinnor över 45 år i Sverige då klubben bildades 1998. Klubben ger ut en tidning, böcker och en årlig kalender och håller seminarier om hälsa ett trettiotal gånger om året. Genom att skapa opinion och sätta press på myndigheter, politiker och forskare vill 1,6 miljonerklubben skapa ett friskare samhälle med ökat hälsomedvetande och livsglädje för alla kvinnor i alla åldrar. Klubben grundades 1998 av Alexandra Charles som sedan dess är ordförande. Läs mer på: www.1.6miljonerklubben.com

Eli Lilly

Lilly är ett av världens största läkemedelsbolag med ca 40 000 anställda över hela världen. Huvudkontoret ligger i Indianapolis, USA och det svenska kontoret i Solna. Sedan 1876 har Lilly utvecklat medicinska produkter för att hjälpa människor leva längre, friskare och mer aktiva liv. Våra receptbelagda läkemedel hjälper människor som drabbats av svåra sjukdomar som cancer, diabetes, benskörhet, schizofreni eller hjärtsjukdom. Upptäckterna kommer från vår egen forskning och genom samarbeten med vetenskapliga organisationer runt om i världen. För mer information, se www.lilly.se och www.svarommanlighalsa.se

Har du frågor?

Talesperson för Kärleksbarometern:

Alexandra Charles, Ordförande 1,6 & 2,6 miljonerklubben, växel: 08-20 51 59, mobil: 0708- 28 09 11, e-post: alexandra@alexandracharles.se

För frågor om undersökningens genomförande, specifika resultat och manlig hälsa:

Carin Landsmer, External Affairs Director, mobil: 070- 609 88 46, e-post: landsmer_carin@lilly.com

¹ I denna rapport redovisas svar för den svenska allmänheten. För att få underlag i sex svenska regioner (minst 200 intervjuer/region) har ytterligare intervjuer genomförts, sammanlagt rör det sig om 1530 stycken. Intervjuerna skedde 4-18 februari 2015. Resultaten har efterstratifierats. Deltafrekvens 69%.

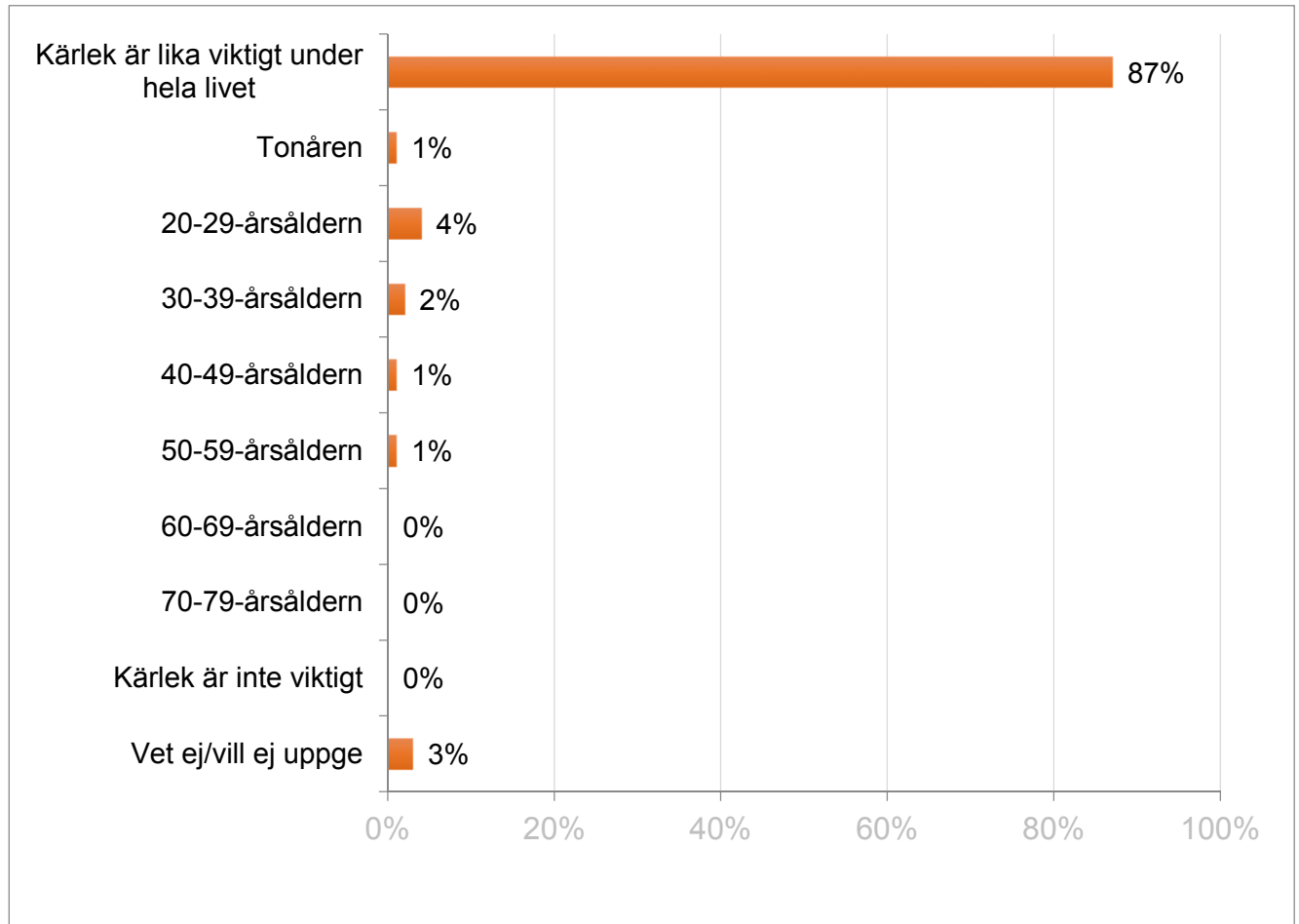
DEL 1

KÄRLEK OCH

ATTRAKTION

NÄSTAN NIO AV TIO TYCKER ATT KÄRLEK ÄR VIKTIGT UNDER HELA LIVET

Fråga 1: I vilken ålder är kärlek viktigast?

Om resultaten

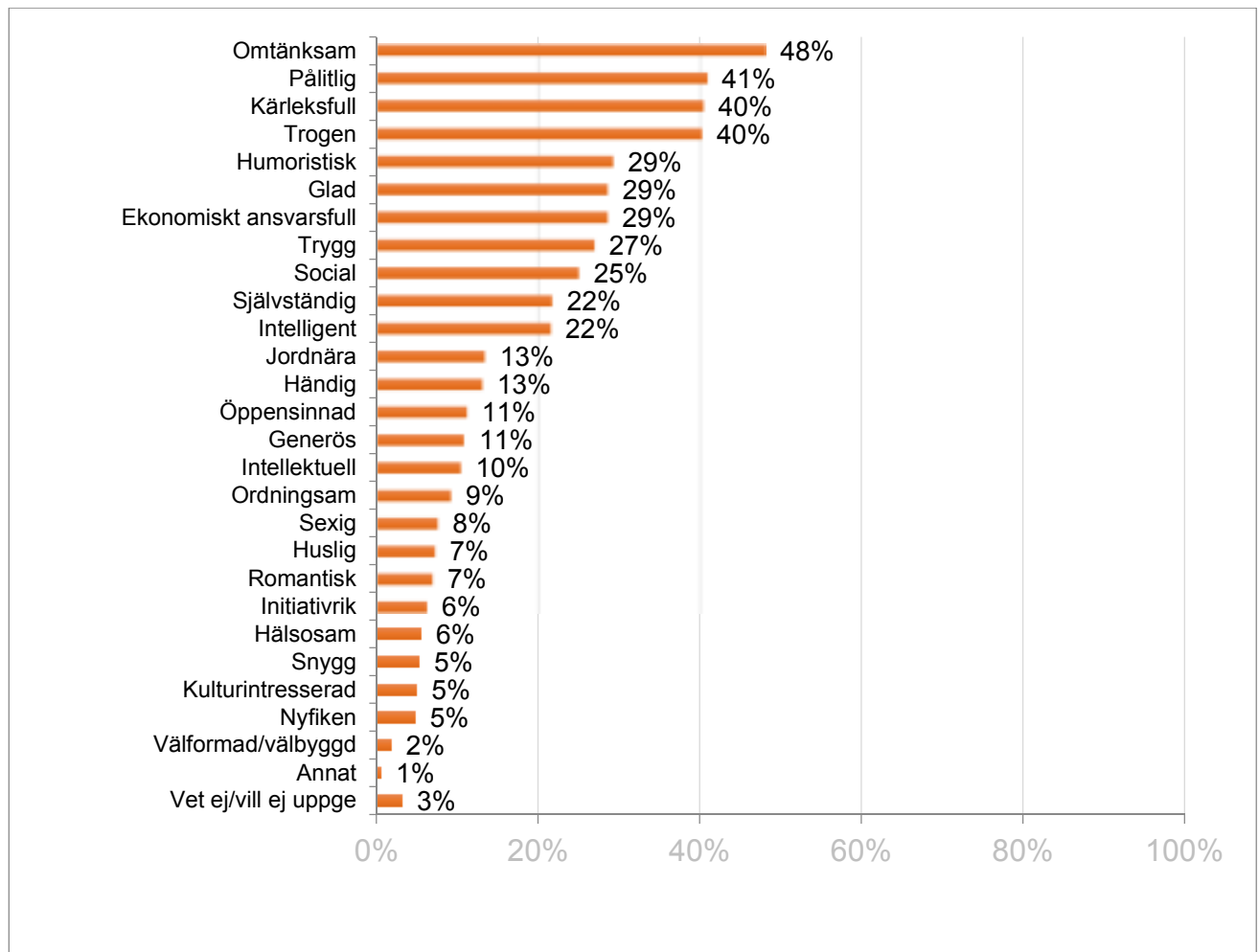
- Något fler män än kvinnor svarar i de tidigare åldersspannen, upp till 49-årsåldern (13% mot 5%).
- Beträffande civilstånd kan vi se två skillnader när det gäller påståendet att kärlek är viktigt under hela livet:
 - Singlar svarar det i lägre grad (81%) än andra. Istället svarar de oftare tonåren/20-29-årsåldern (10%).
 - Särbos svarar oftare än andra att kärlek är viktigare under hela livet (97%).

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

Kärleken har ingen ålder. Under livets alla perioder är vi öppna för förälskelse, lust och romantik. Undersökningen visar att nästan nio av tio svenskar i åldern 45-79 år tycker att kärlek är lika viktigt under hela livet. 1,6 miljonerklubben har under lång tid arbetat med att lyfta fram betydelsen av kärlek för välbefinnandet, bland annat i boken *Kärlek, lust och begär* (Bladh by Bladh, 2011).

IDEALPARTNERN SKA HELST VARA OMTÄNKSAM

Fråga 2: Hur ska en idealpartner vara enligt dig? (Max fem svar möjliga)

Om resultaten

- Kvinnors topp 5-egenskaper hos en man: 1) omtänksam 2) pålitlig 3) trogen 4) kärleksfull 5) trygg.
- Mäns topp 5-egenskaper hos en kvinna: 1) omtänksam 2) kärleksfull 3) trogen 4) pålitlig 5) glad.
- En jämförelse mellan gifta och singlar visar att gifta oftare svarar trogen (43%) och/eller social (27%). Singlar svarar istället oftare humoristisk (36%).

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

Omtänksam, pålitlig, kärleksfull och trogen hamnar högt hos både män och kvinnor när de får frågan om hur en idealpartner ska vara. Män utmärker sig genom att oftare tycker att idealpartnern ska vara glad och självständig. Kvinnor ser i sin tur oftare att idealpartnern ska vara ekonomiskt ansvarsfull och händig. Resultaten ligger i linje med flera tidigare undersökningar. När till exempel SIFO på uppdrag av en dejtingsajt för några år sedan frågade svenska folket om drömpartnerens egenskaper kom *ärlighet* följt av *humor* högst (SIFO, 2011).

MEST ATTRAKTIVA SVENSKA MANNEN ÖVER 45 ÅR ENLIGT SVENSKA KVINNOR

Fråga 3: Vilken svensk känd man över 45 år tycker du är mest attraktiv?

Topp 10

- 1. Jan Eliasson, f.d. utrikesminister**
- 2. Björn Skifs, artist**
- 3. Mikael Persbrandt, skådespelare**
- 4. Michael Nyqvist, skådespelare**
- 5. Ernst Kirchsteiger, programledare**
- 6. Rafael Edholm, skådespelare**
- 7. Peter Stormare, skådespelare**
- 8. Thomas Bodström, f.d. justitieminister**
- 9. Jakob Eklund, skådespelare**
- 10. Claes Elfsberg, nyhetsankare**

... Och när männen får välja vem de tycker är mest attraktiv kommer följande i topp: 1) Björn Skifs, 2) Mikael Persbrandt, 3) Börje Salming 4) Jan Eliasson, 5) Ingemar Stenmark.

MEST ATTRAKTIVA SVENSKA KVINNAN ÖVER 45 ÅR ENLIGT SVENSKA MÄN

Fråga 4: Vilken svensk känd kvinna över 45 år tycker du är mest attraktiv?

Topp 10

1. Lena Philipsson, artist
2. Carola Häggkvist, artist
3. Lisbeth Åkerman, nyhetsankare
4. Lena Endre, skådespelerska
5. Kristin Kaspersen,
programledare/konferencier
6. Lena Olin, skådespelerska
7. Helena Bergström, skådespelerska
8. Blossom Tainton Linqquist, hälsoprofil
9. Agnetha Fältskog, sångerska
10. Marika Lagercrantz, skådespelerska

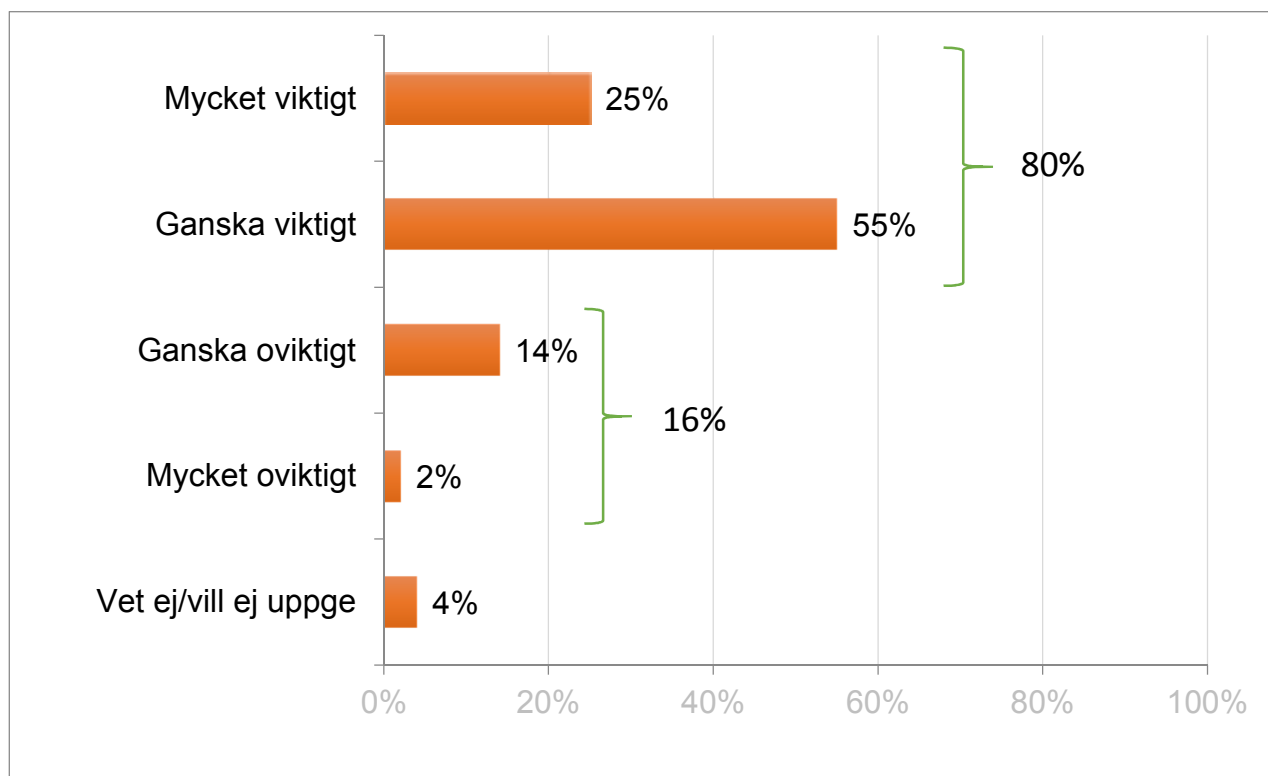
... Och när kvinnorna får välja vem de tycker är mest attraktiv kommer följande i topp: 1) Lena Endre, 2) Lill Lindfors, 3) Kristin Kaspersen, 4) Helena Bergström, 5) Lena Olin.

DEL 2

SEX OCH SAMLIV

FYRA AV FEM: "SEX ÄR VIKTIGT FÖR VÄLBEFINNANDET"

Fråga 5: Tycker du att sex är viktigt eller oviktigt för välbefinnandet?

Om resultaten

- Män svarar oftare än kvinnor att det är viktigt med sex för välbefinnandet (87% mot 73%). Den stora skillnaden ligger i andelen som svarar *mycket viktigt* (34% mot 17%).
- När det gäller ålder ser vi att de lite yngre, 45-54 år, oftare svarar att det är viktigt med sex för välbefinnandet (85%).
- Andel som tycker att det är viktigt minskar med åldern, för de i åldern 65-79 år är det 76%.
- Fler i Norrland jämfört med genomsnittet i landet svarar *viktigt* (85%)
- Fler i Stockholm jämfört med genomsnittet i landet svarar *oviktigt* (21%).

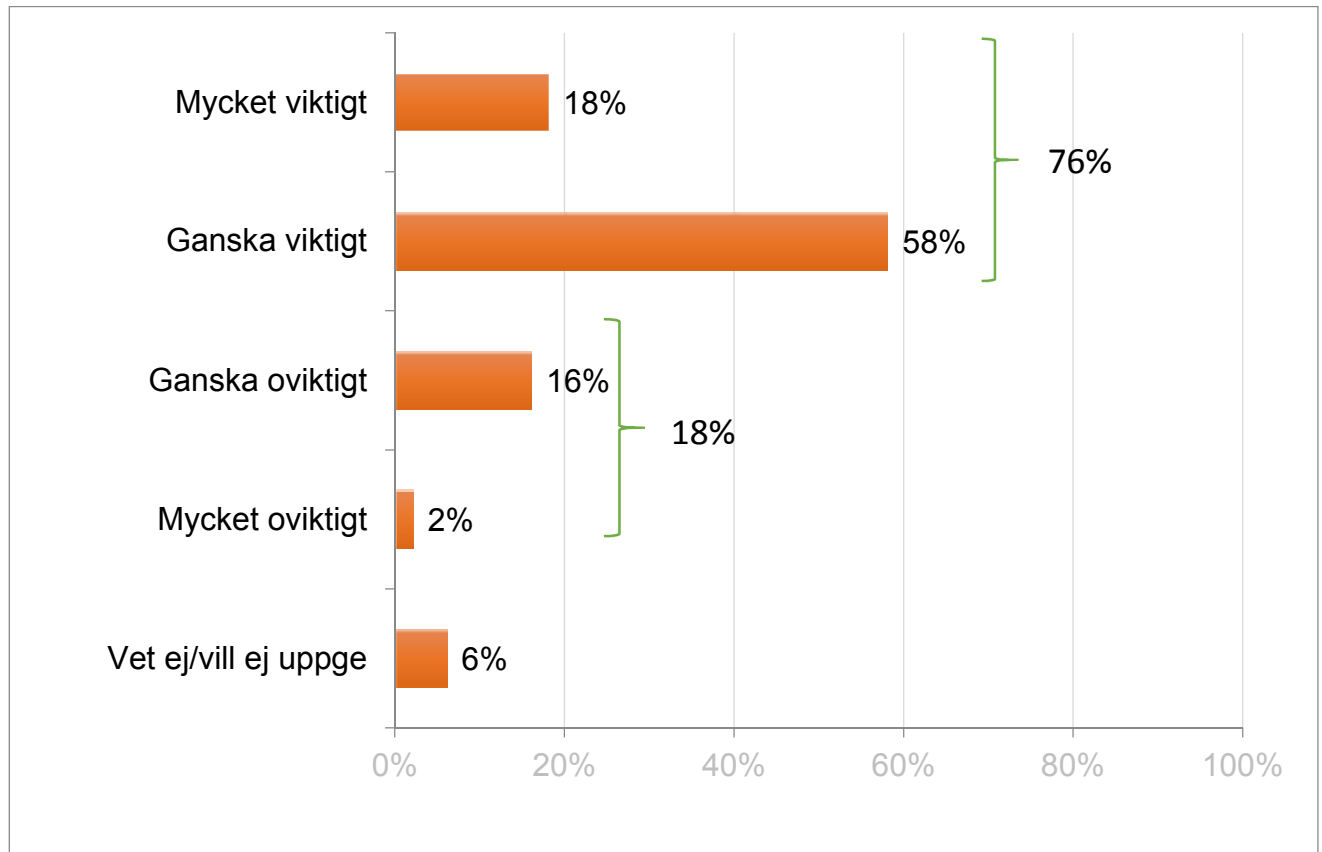
Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

Åtta av tio svenskar mellan 45 och 79 år tycker att sex är viktigt för välbefinnandet, enligt undersökningen. *Folkhälsomyndigheten* har gjort en kunskapsammanställning som visar att majoriteten av kvinnor och män tycker att sexualiteten är viktig i deras liv och lyfter fram sambandet mellan tillfredsställande sexuella relationer och tillfredsställande livskvalitet. I rapporten konstateras dessutom att äldre har blivit mer positivt inställda till sexualitet i sin egen ålder, i synnerhet märks det bland kvinnorna. Trots att den sexuella förmågan minskar och andra besvär ökar med stigande ålder, så visar myndighetens rapport att såväl den sexuella *aktiviteten* liksom den sexuella *kvaliteten* bland äldre har ökat sedan 70-talet.²

² Sex, hälsa och välbefinnande, Statens Folkhälsoinstitut, 2012.

TRE AV FYRA TYCKER ATT DET ÄR VIKTIGT ATT SAMLIVET KAN VARA SPONTANT OCH OPLANERAT

Fråga 6: Hur viktigt eller oviktigt är det att samlivet kan vara spontant och oplanerat?

Om resultaten

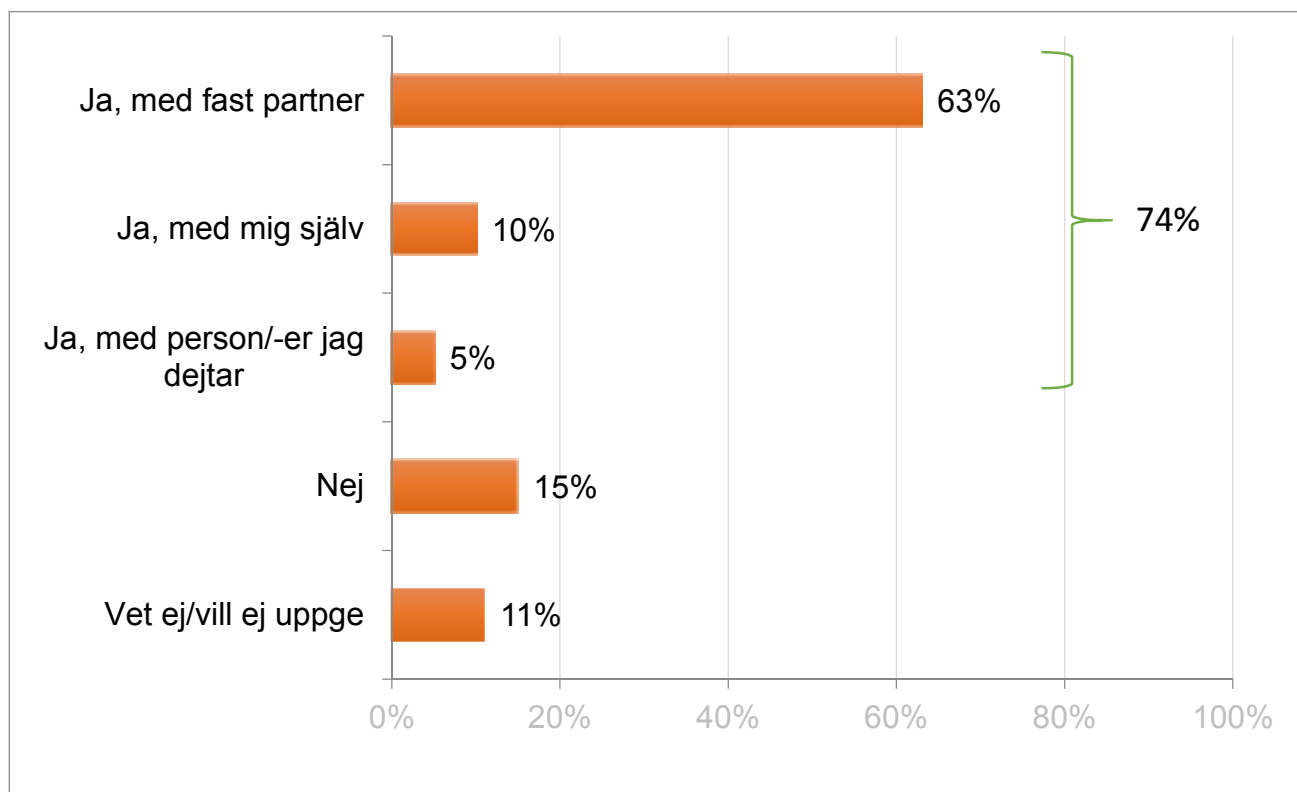
- Fler män än kvinnor svarar att det är viktigt att samlivet kan vara spontant och oplanerat (81% mot 71%).

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

Majoriteten av svenskarna i åldern 45 till 79 år tycker att det är viktigt att samlivet kan vara spontant och oplanerat. Att prioritera kärleken, få tid för varandra och minska stressen i tillvaron är viktigt för att samlivet ska kännas bra och avslappnat. Men man kan även behöva annan sorts hjälp. Läkare på vårdcentraler är vana vid att prata om vanliga besvär som erektionsproblem, för tidig utlösning, bristande lust och sköra slemhinnor och det finns bra behandling att få. Det finns även hjälpmedel för män och kvinnor som möjliggör ett spontant och fungerande sex- och samliv. RFSU har exempelvis ett bra utbud av produkter i sin butik. Se <http://www.rfsu.se/sv/RFSU-shop/Sexhjalpmedel/>

TRE AV FYRA I ÅLDERN 45-79 ÅR ÄR SEXUELLT AKTIVA

Fråga 7: Är du sexuellt aktiv? (Flera svarsalternativ möjliga)

Om resultaten

- Vi ser att en högre andel män än kvinnor svarar att de på något sätt är sexuellt aktiva (79% mot 68%).
- Även när det gäller ålder ser vi skillnader på så vis att andelen sexuellt aktiva minskar med åldern. Högst andel aktiva finns i den yngsta gruppen, 45-54 år (83%) och lägst andel aktiva ser vi i äldsta gruppen, 65-79 år (62%).

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

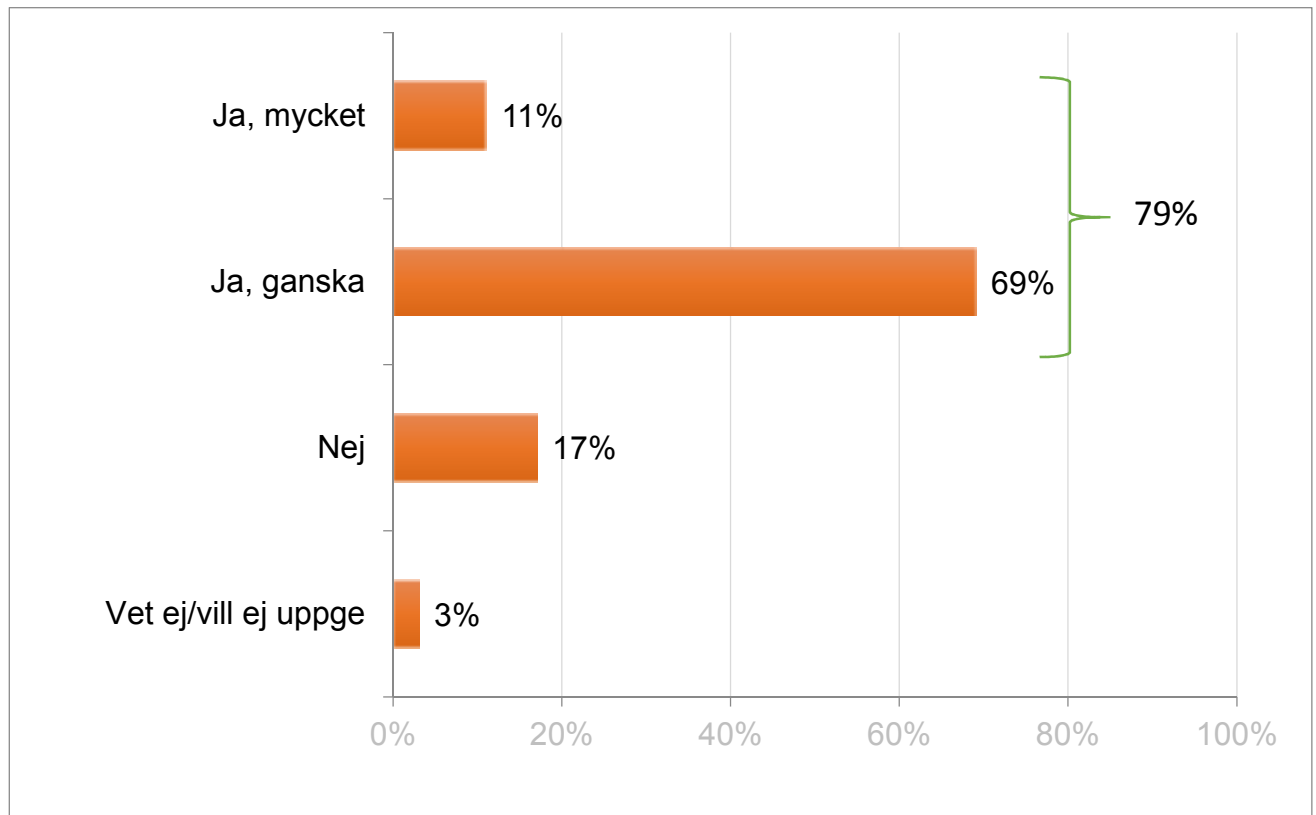
Tidigare var en vanlig uppfattning att sex hörde ungdomen till och det talades sällan om äldre och samliv. Dessbättre är denna inställning på väg att förändras. Dessutom har allt fler svenskar sex högre upp i åldrarna än tidigare.

Vår egen undersökning visar att tre av fyra svenskar mellan 45 och 79 år är sexuellt aktiva. Det kan vara med en partner, med någon man dejtar, med sig själv eller på flera olika sätt. Enligt RFSU har idag nio av tio 70-plussare en positiv inställning till sex, medan det för trettio år sedan bara var sju av tio.³

³ <http://www.rfsu.se/sv/Sex--relationer/Sex-genom-livet/Aldre-och-sex/Sex-pa-aldre-dar/>

FYRA AV FEM ÄR TILLFREDS MED SIN KROPP

Fråga 8: Är du tillfreds med din kropp?

Om resultaten

- 82% av männen och 77% av kvinnorna svarar att de är mycket eller ganska nöjda med sin kropp.

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

Vår undersökning visar att majoriteten svenskar mellan 45 och 79 år, både män och kvinnor, är nöjda med sina kroppar. En vanligt förekommande föreställning är annars att många människor inte skulle trivas med sina kroppar.

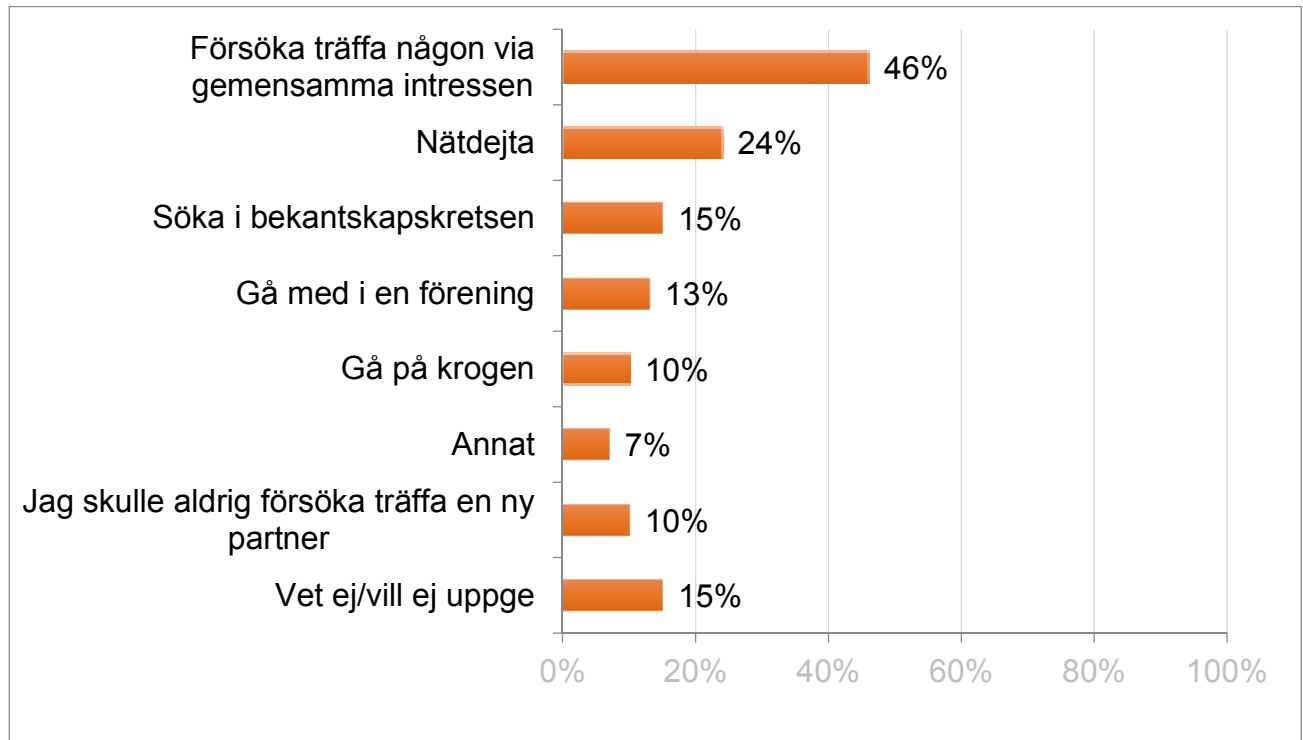
Hur väl vi tycker om vår kroppar tycks vara åldersrelaterat, och i viss mån könsrelaterat. I *Ungdomsrapporten* som presenterades häromåret framkom att 43% av tjejerna och 25% av killarna i åldern 15 till 24 år är stressade över sin kropp, vikt och utseende.⁴

Positivt är alltså att vi blir mer tillfreds med kroppen åren. Kanske handlar det om att vi värderar andra saker än de rent estetiska med vår kropp när den blir äldre, till exempel att den fungerar, att vi är friska etc, sådant som man gärna tar för givet när man är yngre.

⁴ Ungdomsrapporten 2013, Skandia/Ungdomsbarometern AB

GEMENSAMMA INTRESSEN – FRÄMSTA SÄTTET ATT TRÄFFA EN NY PARTNER

Fråga 9: Om du är eller vore singel och skulle försöka träffa en ny partner, hur skulle du då gå tillväga? (Flera svarsalternativ möjliga)

Om resultaten

- Män svarar i genomsnitt något fler alternativ än kvinnor. De svarar oftare nätdejta (30%) och/eller gå på krogen (14%).
- Ser vi till ålder kan vi ana att de yngre oftare skulle försöka träffa en ny partner. Den yngre gruppen svarar oftare nätdejta (33%), söka i bekantskapskretsen (22%) och/eller gå på krogen (18%).
- Beträffande regionerna ser vi två tydliga skillnader. Boende i Stockholm skulle oftare än övriga söka i bekantskapskretsen (25%). Vi ser samtidigt att boende i Norrland är desamma i lägre utsträckning skulle nätdejta (16%).

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

Idag finns det många olika sätt att träffa en ny partner och undersökningen visar att de allra flesta mellan 45 och 79 år skulle försöka träffa en ny partner om de blev singlar. Gemensamma intressen är populärast och det finns mycket som kan bidra till att knyta band: kultur, natur, träning och motion, kvällskurser, föreningsengagemang, resor och husdjur, för att nämna några saker. Nätdejting är ett annat sätt som idag har blivit allt vanligare – i alla åldrar. Nätdejting i åldersgruppen 45-plus ökar stadigt.⁵

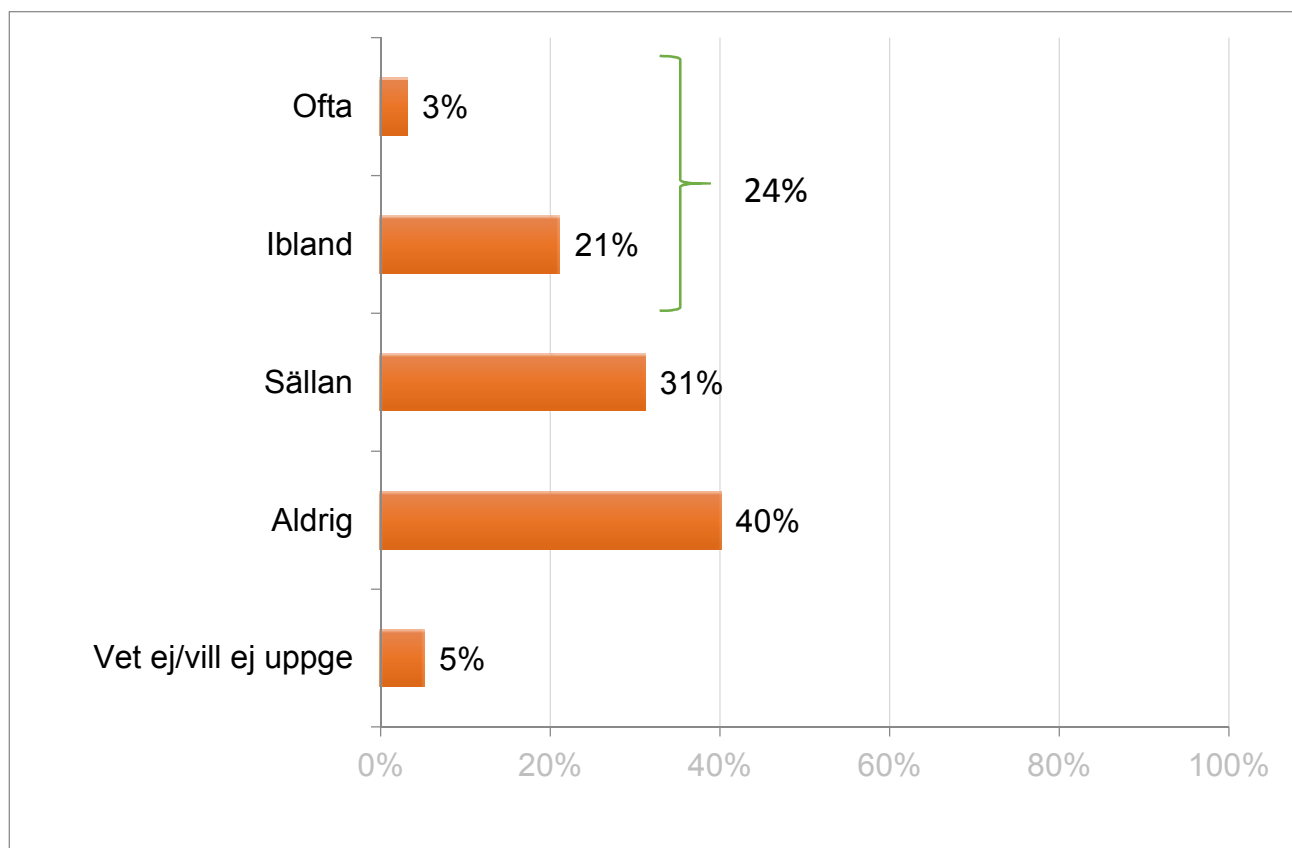
⁵ http://www.svd.se/nyheter/idagsidan/trender/var-fjarde-relation-borjar-pa-natet_4565995.svd

DEL 3

SEXUELLA BESVÄR

VAR FJÄRDE OROLIG FÖR SIN SEXUELLA FÖRMÅGA

Fråga 10: Hur ofta händer det att du oroas över din sexuella förmåga?

Om resultaten

- Betydligt fler män än kvinnor oroar sig ofta eller ibland för sin sexuella förmåga (34% mot 15%)
- Vi ser också att en högre andel som inte är tillfreds med sin kropp oroar sig ofta eller ibland (32%).

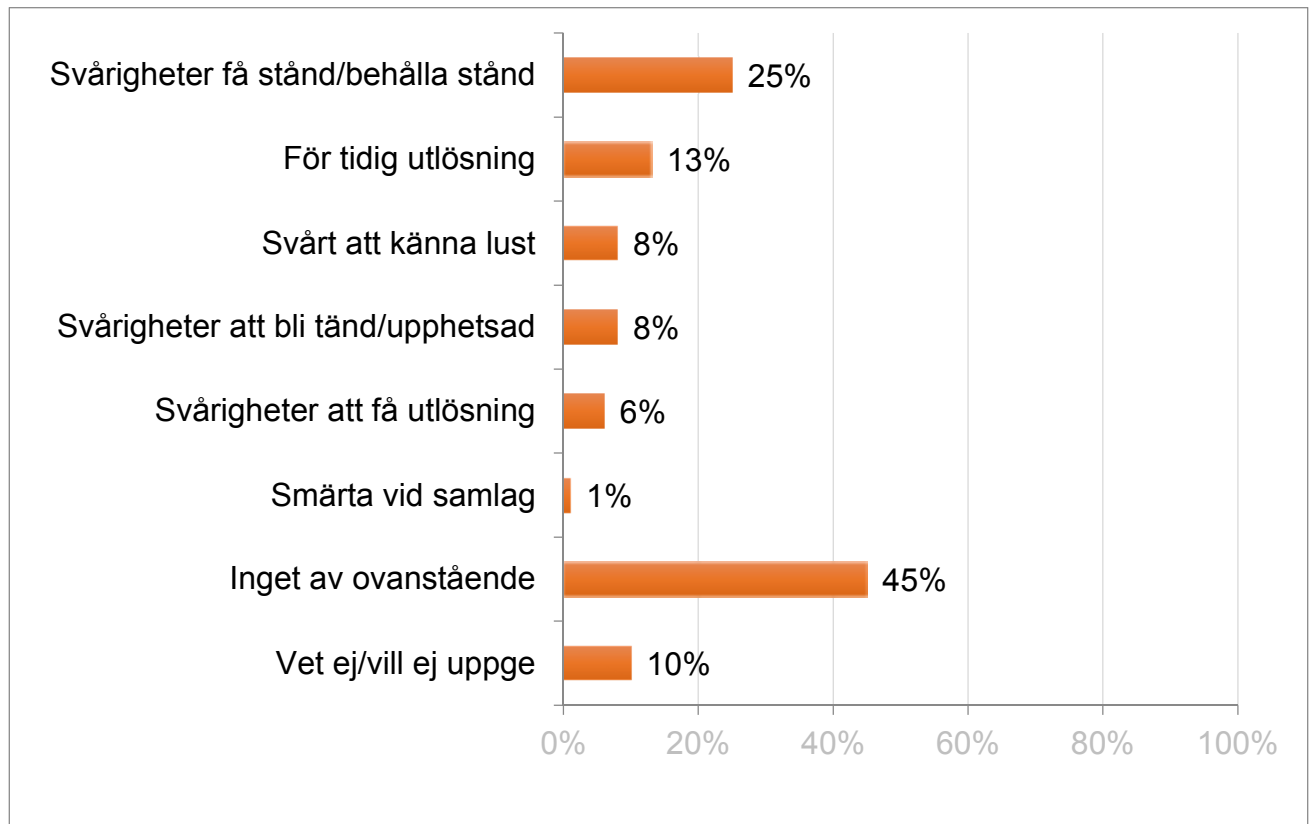
Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

Många svenskar i åldern 45 till 79 år oroar sig över sin sexuella förmåga – vanligast är det bland män där drygt var tredje oroar sig. Orsaken kan vara att det fortfarande finns en stor press på mannen att "presteras" sexuellt, en annan kan vara att män drabbas av fler sexuella problem än kvinnor, såsom erektionsproblem eller besvär med för tidig utlösning.

Att kunna kommunicera om känslor och samliv i relationen är viktigt. Tillsammans är det enklare att hitta bra lösningar som kan minska oron. Om man upplever att det är svårt att prata om sex kan samtal med en sexolog vara till stor hjälp. På Svensk Förening för Sexologis hemsida finns en förteckning över sexologiskt utbildade personer och auktoriserade sexologer. Läs mer och hitta kontaktuppgifter på Svensksexologi.se.

VAR FJÄRDE MAN DRABBAS AV POTENSPROBLEM

Fråga 11: Drabbas du återkommande av något av följande? (Fråga till män)

Om resultaten

- Var fjärde man svarar att han återkommande drabbas av svårigheter att få och/eller att behålla ståndet. Den äldsta målgruppen, 65-79 år, svarar i högst utsträckning att de får problem med ståndet och/eller svårigheter att behålla det (34%).
- Den yngsta målgruppen, 45-54 år svarar oftare än övriga "inget av ovanstående" (57%).

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

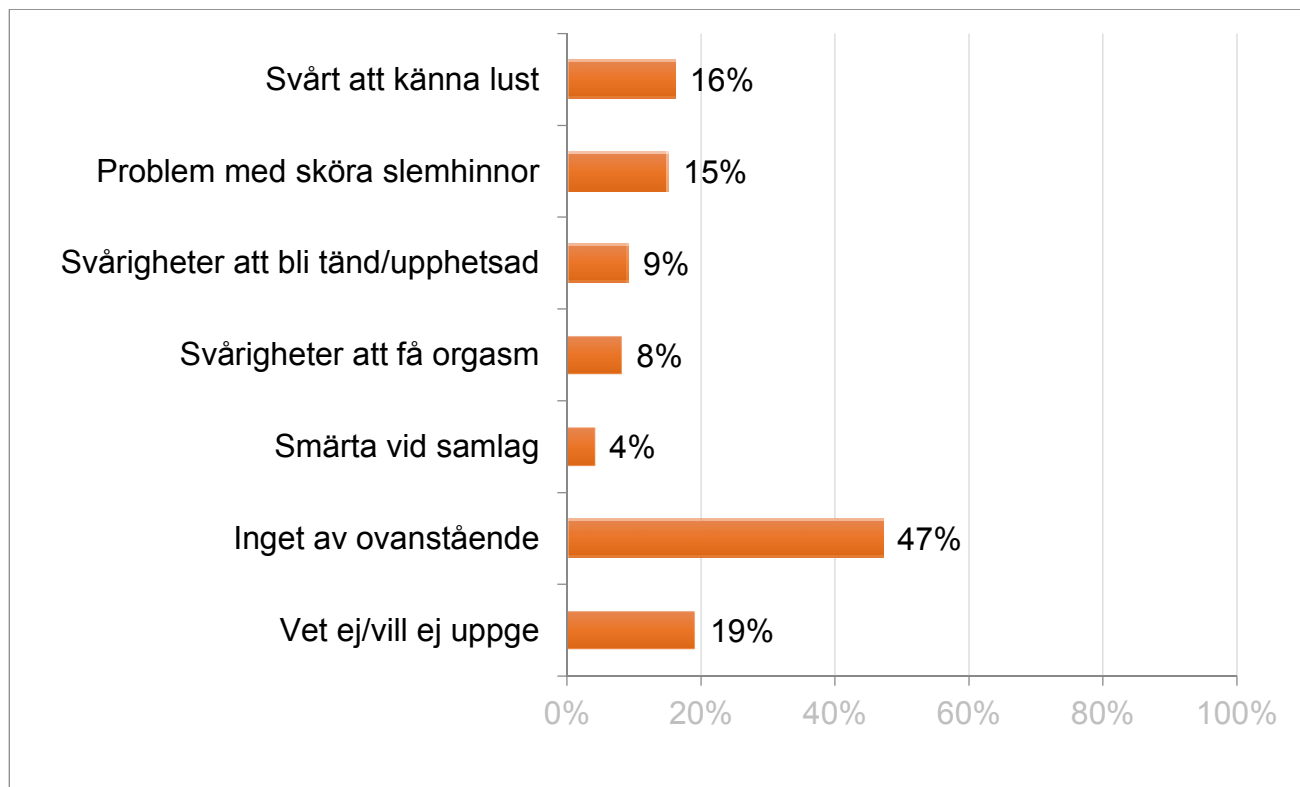
Från tidigare undersökningar vet man att ungefär hälften av alla män som är i medelåldern har upplevt besvär med erektionen, bland de som är äldre är det ännu vanligare. Vanliga orsaker är hjärt- och kärlsjukdomar, högt blodtryck, diabetes och nervsjukdomar. Därför är det viktigt att uppsöka läkare för att få rätt diagnos om man har besvär. Erektionsproblem är en vanlig åkomma som i de allra flesta fall kan behandlas framgångsrikt.^{6,7} Det finns medicin som kan skrivas ut för användning vid behov eller för daglig användning. Om medicinen ska användas vid behov ska den tas innan mannen förväntas ha sexuell aktivitet. Det finns då både korttidsverkande och långtidsverkande att välja mellan. På SvarOmManligHalsa.se kan man läsa mer om erektionsproblem, få svar på vanliga frågor och hitta en läkare där man bor.

⁶ Feldman HA, Goldstein I, Hatzichristou DG, Krane RJ, McKinlay JB. Impotence and its medical and psychosocial correlates: results of the Massachusetts Male Aging Study. *J Urol.* 1994;151:54-61.

⁷ Wespes E, Amar E, Hatzichristou D, et al. EAU guidelines on erectile dysfunction: an update. *Eur Urol.* 2006;49:806-815.

MINST VAR TREDJE KVINNA DRABBAS ÅTERKOMMANDE AV NÅGOT SEXUELLT BESVÄR

Fråga 12: Drabbas du återkommande av något av följande? (Fråga till kvinnor)

Om resultaten

- Svårt att känna lust (16%) och sköra slemhinnor (15%) är de två vanligaste sexuella besvären bland svenska kvinnor i åldern 45-79 år.
- Vi ser några få ålderskillnader. De som är i de två yngre åldersgrupperna, 45-54 år eller 55-64 år, svarar oftare än den äldre gruppen att de har återkommande svårt att känna lust (22%).

Kommentar från 1,6 miljonerklubben och Eli Lilly

I klimakteriet minskar könshormonet östrogen i kroppen tills hormonmängden stannar på en låg nivå. Det är den minskade mängden östrogen som är orsaken till så kallade "övergångsbesvär" och under den här perioden upplever 85 procent av kvinnorna någon form av fysiskt och/eller psykiskt obehag.⁸ Besvär med lusten är vanligt hos kvinnor som är i eller har passerat övergångsåldern. Detsamma gäller sköra och torra slemhinnor. Att vända sig till sin läkare på vårdcentralen är ett bra första steg att få hjälp för den som önskar det. Gynekologer har specialistkunskap och har man en sådan kontakt kan man också vända sig direkt dit.

SECLS00690a

⁸ <http://www.1177.se/Fakta-och-rad/Mer-om/Klimakteriebesvar/>